

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Un començament decebedor.
La comissió parlamentària creada per investigar la corrupció i el frau fiscal arran del cas Pujol comença sense cap acord en les compareixences.

10
anys

Sharon impulsa un nou partit. El primer ministre israelià consuma el trencament amb el Likud i funda un nou partit per "fer la pau" amb els palestins.

20
anys

La pau arriba finalment als Balcans. Els presidents de Bòsnia, Croàcia i Sèrbia acorden la fi de la pitjor guerra que ha viscut Europa des del 1945.

Avui és festa

Miquel
Berga

Guerra

L'horror de París ens ha donat un petit tast del perquè milers i milers de persones fugen dels països en guerra. Ho deia fa uns mesos el Dr. Ayman Mostafa, un sirí que ara treballa en un hospital de Malta: "Sí, vaig perdre-ho tot, la meua dona i la meua filla ofegades al Mediterrani en la fugida. Sabíem que era arriscat, però era la millor opció i, sí, tornaria a fer-ho." Com a bon metge aquest home desolat recordava que "ataquem els símptomes però no pas la malaltia". Ara el president Hollande –amb pompa francesa i retòrica de Bush– ha declarat que França "està en guerra". Tot a punt, doncs, per assumir que, com sempre en qualsevol guerra, la primera víctima serà la veritat. L'obsenitat de la guerra torna a envair el nostre imaginari. La guerra –es miri per

La guerra
és un fenomen
consustancial
a la nostra cultura

on es miri– és un fenomen consustancial a la nostra cultura que es reflecteix en la presència constant de metàfores bèl·liques en el nostre llenguatge. La literatura de la guerra es divideix en dos corrents bàsics: a una banda el que es dedica a "construir" l'enemic per després glorificar la guerra i exaltar l'heroisme patriòtic i, a l'altra, la literatura testimonial dels que la viuen en la seva carn i intenten explicar no tant el que els homes fan a la guerra sinó el que la guerra fa als homes. D'aquest segon corrent n'acaba de sortir, en català, un extraordinari llibret fundacional: *Històries de soldats* d'Ambrose Bierce (Edicions de 1984), tan intens en el testimoni com eficaç en la tècnica narrativa. S'hi parla de la guerra civil americana a la meitat del s. XIX. De llavors ençà l'art de la guerra ha incorporat noves tàctiques i noves tecnologies i, avui dia, els soldats ja no en són les víctimes majoritàries. Els exèrcits occidentals no volen baixes i tot ho fien als avenços tecnològics. La novetat de les guerres dels nostres dies és que ja, gairebé exclusivament, el sofriment cau directament en la població i que l'equivalent al "soldat desconegut" d'altres èpoques són les piles anònimes de víctimes civils.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Vuits i nous

Experiments

Manuel
Cuyàs

A mi em passa exactament com a vostès: que conec una pila de gent penedida d'haver votat la CUP. Et diuen: "Jo sóc d'en Mas, jo hauria votat en Mas, però em vaig decidir per la CUP per enfortir-li l'impuls independentista." En Mas, el president Artur Mas, és ple de votants que no el voten. Si ara aquests senyors i senyores deploren el seu sufragi és perquè la CUP li impedeix l'accés a la presidència i la possibilitat de formar govern. "Si ho arribo a saber..." No és la primera vegada que Mas es troba amb aquesta desafecció. "Jo hauria votat Mas però per espavilar-lo he votat Joan Laporta" O López Tena. O ERC. Ara que s'ha ajuntat amb ERC, molts vots li han anat a la CUP. Un dia haurem

d'estudiar el fenomen a base de posar en joc la ciència política però també la sociològica i la psicològica. També la disciplina comparativa: a tots els països passa igual o és una singularitat nostra? No votar qui vols perquè faci el que vols.

Per "enfortir-li l'impuls independentista", afirmen. "Per espavilar-lo", afegixen. Ho diuen d'un senyor que no ha dubtat mai i que per parar la cara i situar les urnes ha rebut invectives de tots cantons i té un procés obert que el pot dur a la inhabilitació o a la presó. "President, posi les urnes", se li va reclamar. Les va posar. "President, convoqui eleccions." Les va convocar. "President, no encapçali la llista." Es va abstenir d'encapçalar-la. Tot i així molts dels que aplaudien aquestes interjeccions no el van anar a votar. "Per si un cas." Sí, molt bé: hi ha els escàndols de corrupció del seu partit, hi ha les retallades, hi ha els

ANTHONY GARNER

antics pactes amb el PP... Són tares que condicionen. Però hi ha més. Hi ha d'haver més. Hi ha el nostre caràcter experimental. Les nostres eleccions domèstiques són autonòmiques, o sigui de segona categoria. Vull dir que el seu resultat, sigui quin sigui, ni fa pujar el preu del pa ni inquieta la borsa ni altera l'eix de la Terra. Amb unes eleccions així, i al contrari de les "serioses", que són les espanyoles, es poden fer experiments: votar en contra, votar per caprici, votar amb aquella alegria... El que pas-

sa és que, segons m'havia semblat, aquestes últimes eleccions havien de servir per superar l'estadi autòmic subaltern i condicionar el preu del pa. Tot i així, l'experimentació s'ha imposat entre molts *masistes*. A l'hora d'escriure això sembla que anirem a noves eleccions. Haurem après la lliçó? Em permetran que a la llum de la inèrcia històrica ho dubti. Si no reincideixen amb la CUP, els plorosos partidaris de Mas votaran qualsevol força o persona nova que es presenti amb un programa "espavilador".